

INSPEKSJONSRAPPORT

Yara Norge AS
Yara Porsgrunn
Postboks 2500
3908 Porsgrunn

Oslo 18. desember 2017

Deres ref.:
Karianne Lindalen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/725
Saksbehandler:
Bent Bolstad

Inspeksjon ved Yara Norge AS, Yara Porsgrunn Rapportnummer: 2017.031.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Karianne Lindalen

Fra Miljødirektoratet:
Bent Bolstad

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Yara Norge, Yara Porsgrunn den 6. desember 2017. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen 10. januar 2018.

Miljødirektoratet gav to avvik og 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Koblingen mellom ulike risikovurderinger mhp. hvordan de er fulgt opp er noe mangelfullt dokumentert
- Forriglingssystem for høy- temperatur tilknyttet fyringsoljetanken er ikke lagt inn i virksomhetens forebyggende inspeksjons- og vedlikeholdssystem

Anmerkninger:

- Bruk av akseptkriterier ved rapportering av utført inspeksjon og vedlikehold kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

18. desember 2017	Bent Bolstad		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Telemark ved miljøvernavdelingen
- Porsgrunn kommune
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: YARA NORGE AS AVD HYDROVEGEN PORSGRUNN	
Organisasjonsnr.: 974100169	Eies av: 984015666
Bransjenr. (NACE-kode): 20.150 - Produksjon av gjødsel, nitrogenforbindelser og vekstjord	

Kontrollert enhet

Navn: Yara Norge, Yara Porsgrunn	Anleggsnr.: 0805.0039.01
Kommune: Porsgrunn	Fylke: Telemark
Anleggsaktivitet: Mineralsk industri, unntatt pukkverk	
Tillatelse gitt: 1. mars 2011	Sist endret: 13. desember 2016

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Denne inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften) overholdes.

Inspeksjonen er en del av årets tilsyn, som koordineres av Koordineringsgruppen for storulykkeforskriften, og som i 2017 var bestemt gjennomført av Miljødirektoratet.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av storulykkeforskriften § 4.

Inspeksjonstema

Tankterminalen, med fokus på:

- Storulykke med vekt på forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslipps- og storulykkerelevans
- Tankforskriftens krav om risikovurderinger, drift og vedlikehold (relatert til storulykke)

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Yara Porsgrunn plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Yara Porsgrunn *innen 1. mars 2018* sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet.

Vi ber også om at virksomheten innen samme tid sender inn en kort redegjørelse for hvordan vår anmerkning er vurdert, eventuelt hvordan den vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Bent Bolstad.

4. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

5. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Koblingen mellom ulike risikovurderinger mhp. hvordan de er fulgt opp er noe mangelfullt dokumentert

Avvik fra:

- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften), § 4, 2. ledd
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), Kap. 18: "Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall" (tankforskriften), § 18-8
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 pkt. 6, 4 (nest siste) ledd
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet, vilkår 10.2

Kommentarer:

Under inspeksjonen ble det gjort en gjennomgang av virksomhetens grovanalyse (2014) av risikoforhold som gjelder potensielle scenarier i virksomhetens ulike områder og anlegg (bla. i oljeanlegget, ammoniakkanlegget, etananlegget og "diverse anlegg"). Grovanalysen omfatter en vektning/vurdering av sannsynlighet og konsekvens for de ulike scenariene som så er gitt en plassering i en risikoklasse (lav, middels eller høy). Flere av scenariene er vurdert til å utgjøre middels risiko og to scenarier er rangert med høy risiko. I følge virksomheten skal også risikoforhold som utgjør middels risiko gjennomgås påny (kost/nytte- vurderes), for å få avklart om det er aktuelt å iverksette ytterligere risikoreduserende tiltak.

I grovanalysen er det for noen av scenariene (både de med høy og middels risiko) gitt noen utfyllende kommentarer, men ikke i form av anbefalinger om tiltak for å få risikoen ned til et lavere, akseptabelt nivå. Virksomheten opplyser imidlertid at samme scenarier ble fulgt opp og vurdert mer konkret og detaljert gjennom hazop-analysen som ble utført i 2009, mao. før grovanalysen ble utført. Virksomheten redegjorde for to av disse Hazop- analysene under inspeksjonen (de som er relatert til scenariene med høy risiko i ammoniakkanlegget, tilsvarende

løpenr. 12 og 14 i grovanalysen). Virksomheten opplyser at begge disse scenariene, gjennom Hazop-analysene i 2009, ble vurdert til å utgjøre en risiko for personell og miljø som er akseptabel (scenariene er i Hazop- analysene oppført med "ok" under "comments/decision" kolonnen). At disse to scenariene allikevel ble oppført med høy risiko i grovanalysen fra 2014 skyldes ifølge virksomheten en registreringsfeil.

Vi viser til ovennevnte og vil påpeke at koblingen mellom ovennevnte grovanalyse og tilhørende Hazop- analyser er mangelfullt dokumentert. Det er ikke gitt noen tydelige henvisninger/referanser i rapportene/dokumentasjonen fra disse analysene som viser at det er en sammenheng mellom de. Videre vil vi påpeke at denne mangelen medfører en for svak dokumentert sporbarhet i hvordan risikoforhold/faremomenter i virksomhetens ulike områder blir fulgt opp og håndtert, fra risikovurderingene og videre gjennom oppfølgende tiltaksplaner som skal sikre at risikoen ved virksomhetens ulike anlegg og installasjoner er innenfor et akseptabelt nivå. Vi vil også påpeke at risikokategoriseringen i grovanalysen er feil for noen av scenariene (satt for høyt), slik virksomheten bekreftet under inspeksjonen.

Avvik 2

Forriglingssystemet for høy-temperatur tilknyttet fyringsoljetanken er ikke lagt inn i virksomhetens forebyggende inspeksjons- og vedlikeholdssystem

Avvik fra:

- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften), § 7, vedlegg III, pkt. 3
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), Kap. 18: "Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall" (tankforskriften), § 18-6 pkt. d
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 pkt. 7
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet, vilkår 2.4

Kommentarer:

Virksomheten har etablert et forebyggende inspeksjons- og vedlikeholdssystem hvor noe er periodisk og noe er tilstandsbasert. Prosessutstyret er rangert etter kritikalitet hvor utslippsfare/ytre miljø er et av vurderingskriteriene, i tillegg til sikkerhet og økonomi.

I fyringsoljetanken er det et forriglingssystem for høy- temperatur. Dette sikringssystemet er nevnt i virksomhetens grovanalyse (en analyse fra 21.04.2013, jf. pkt. 3.2 om oljeanlegget). Her er det kommentert at fyringsoljen (nr. 6, tungolje) blir lagret oppvarmet ved ca. 50 gr. C og at dersom temperaturen blir for høy kan dette føre til en stor brann. Videre er det opplyst at det er montert en høy- temperatur forrigling for å hindre at dette skal skje, men at denne forriglingen kan svikte.

Vi vil påpeke at ovennevnte forriglingssystem ikke er lagt inn med forebyggende inspeksjon og vedlikehold.

6. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Bruk av akseptkriterier ved rapportering av utført inspeksjon og vedlikehold kan forbedres

Kommentarer:

Under inspeksjonen ble det foretatt noen verifikasjoner i virksomhetens inspeksjonsprogram og vedlikeholdssplaner. Primært for å se på gjennomføringen av det frekvensstyrte inspeksjonsprogrammet for sikkerhetskritisk og utslippsrelatert utstyr, samt på oppfølging av eventuelle anbefalinger etter utstyrsinspeksjoner, feks. om utbedringer av utstyr, endringer av inspeksjonsfrekvenser etc.

Lossearmen for ammoniakarmen er lagt inn med periodiske inspeksjoner (forskjellige type inspeksjoner; utvendig visuell og tilstands-/funksjonskontroll) og rapport fra siste funksjonskontroll ble gjennomgått under inspeksjonen. Resultatet fra kontrollen viste, samlet vurdert (flere sjekkpunkter), en god tilstand (tre kategorier; god, akseptabel og dårlig). Et av kontrollpunktene er en trykktest hvor resultatet er angitt å være ok og hvor det er notert at trykkprøvingen foregikk med 37.5 bar.

Virksomheten opplyser at det generelt på prosessutstyrets datakort er lagt inn aktuelle akseptkriterier, som referanser/faglig underlag for vurdering av tilstanden på utstyret. Vi vil imidlertid bemerke at det i kontrollrapporten på ovennevnte lastearm ikke er henvist til hvilket akseptkriterie/akseptområde som er lagt til grunn for konklusjonen om god tilstand. Referanse til akseptkriterier er viktig som en kvalitetssikring av den konklusjonen som gis og særlig viktig blir dette når det konkluderes med at et utstyr er i orden og skal holde til neste inspeksjonsfrekvens.

7. Andre forhold

7.1 Drift og overvåking av tankterminalen

Under inspeksjonen ble det foretatt befarig med verifikasjon i tankterminalen og kontrollrommet hvor temaer relatert til drift, overvåking og vedlikehold av terminalen ble gjennomgått. Miljødirektoratet har intet å bemerke til det som ble gjennomgått under denne verifikasjonsrunden.

7.2 Tankforskiptens krav om oppsamlingsarrangement

Virksomheten opplyste under inspeksjonen at et arbeid pågår med å vurdere hvilke tiltak som må gjennomføres for å innfri tankforskiptens krav om oppsamlingsarrangement. Frist for å få etablert oppsamling er 1.1.2019 og virksomheten opplyser at dette er den fristen det jobbes etter.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften), Kap. 18: "Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall" (tankforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet